

Ustrojstvo jedinice područne (regionalne))samouprave Ličko - Senjske Županije

---

Asić, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic Nikola Tesla in Gospić / Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:107:243205>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-21**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic Nikola Tesla in Gospić - Undergraduate thesis repository](#)

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Martina Asić

**USTROJSTVO JEDINICE PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE**

Završni rad

Gospić, 2015.

VELEUČILIŠTE „NIKOLA TESLA“ U GOSPIĆU

Poslovni odjel

Stručni studij Ekonomike poduzetništva

Ustrojstvo jedinice područne (regionalne) samouprave

Ličko-senjske županije

Završni rad

MENTOR:

Dr.sc. Vlatka Ružić

STUDENT:

Martina Asić

MBS: 2962000289/09

Gospić, svibanj 2015.

Veleučilište „Nikola Tesla“ u Gospiću

Poslovni odjel

Gospić, 02. ožujka 2015.

Z A D A T A K

za završni rad

Pristupniku MARTINA ASIĆ MBS: 2962000289/09

Studentu stručnog studija EKONOMIKE PODUZETNIŠTVA izdaje se tema završnog rada pod nazivom

USTROJSTVO JEDINICE PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Sadržaj zadatka :

USTROJ JEDINICA SAMOUPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

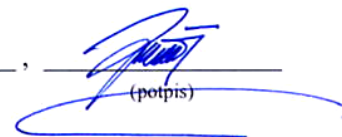
JEDINICA REGIONALNE SAMOUPRAVE NA PRIMJERU (LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA) –

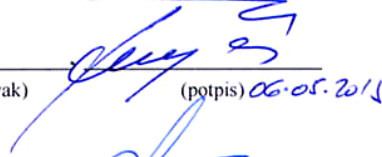
OPĆI PODACI, PREDSTAVNIČKA TIJELA, IZVRŠNA TIJELA, RAZVOJNE PERSPEKTIVE

LIČKO-SENJSKE ŽUPANIJE

Završni rad izraditi sukladno odredbama Pravilnika o završnom radu Veleučilišta „Nikola Tesla“ u Gospiću.

Mentor: dr. sc. VLATKA RUŽIĆ zadano: 02.03.2015.,
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis)

Pročelnik odjela: mr.sc. TOMISLAV ŽUPIĆ predati do: _____,
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis) 06.05.2015

Student: MARTINA ASIĆ primio zadatak: 02.03.2015.,
(ime i prezime) (nadnevak) (potpis)

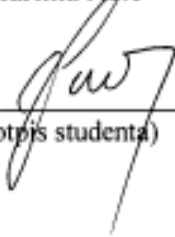
Dostavlja se:

- mentoru
- pristupniku

IZJAVA

Izjavljujem da sam završni rad pod naslovom USTROJSTVO JEDINICE PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE LIČKO-SENSKE ŽUPANIJE izradila samostalno pod nadzorom i uz stručnu pomoć mentora dr.sc. VLATKE RUŽIĆ

Ime i prezime
Martina Ašić

_____
(potpis studenta)

SAŽETAK

Ustavom se građanima jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, te je taj sustav uveden Republiku Hrvatsku 1990. godine. Jedinice lokalne i regionalne uprave su općine/gradovi i županije. Jedinice lokalne i regionalne samouprave su pravne osobe. U Republici Hrvatskoj ima 559 jedinica lokalne samouprave i 21 jedinica regionalne samouprave. Grad Zagreb ima status grada i županije. Jedinice lokalne/regionalne uprave imaju predstavnička tijela (općinsko, gradsko, županijsko vijeće), izvršna tijela (općinski načelnik, gradonačelnik i župan), te upravna tijela (odjeli, službe i drugo). Ličko-senjska županija je jedinica regionalne samouprave koja je po svom teritoriji najveća Županija u Republici Hrvatskoj, ali sa najmanjim brojem stanovnika. Ličko-senjska županija ima 4 grada i 8 općina. Glavni grad Ličko-senjske županije je Gospić. Županijska skupština Ličko-senjske županije ima 31 člana. U Županiji dominira vlast HDZ-a. Županija pripada slabije razvijenim regijama, no kroz razvojnu strategiju Županije planira se gospodarski i društveni razvitak Županije.

SADRŽAJ

	Stranica
1. UVOD	1
2. USTROJ JEDINICA SAMOUPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ	2
2.1. Jedinice lokalne samouprave	2
2.1.1. Gradovi	3
2.1.2. Općine	5
2.2. Jedinice regionalne samouprave – županije	7
3. JEDINICA REGIONALNE SAMOUPRAVE NA PRIMJERU: LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	10
3.1. Opći podaci	10
3.1.1. Gradovi u Ličko-senjskoj županiji	11
3.1.2. Općine u Ličko-senjskoj županiji	12
3.2. Ustroj Ličko-senjske županije	13
3.2.1. Predstavnička tijela županije	15
3.2.2. Izvršno tijelo županije	17
3.2.3. Stručne službe	19
3.2.4. Aktualni stranački sastav predstavničkih i izvršnih tijela županije ...	21
3.3. Razvojne perspektive Ličko-senjske županije	22
3.3.1. Gospodarstvo	26
3.3.2. Razvojni projekti	29
ZAKLJUČAK	31
POPIS LITERATURE	32
POPIS TABLICA	33

1.UVOD

U ovome radu prati se i opisuje ustroj jedinica samouprave u Republici Hrvatskoj. Jedinice samouprave su jedinice lokalne samouprave pod kojom se misli na gradove i općine, te jedinice područne (regionalne) samouprave koja uključuje županije. Svaka jedinica samouprave ima statut čime se uređuje samoupravni djelokrug rada općine, grada ili županije.

Problematika ova rada odnosi se na ustroj jedinica samouprave u cjelini, te na ustroj Ličko-senjske županije. Ličko-senjska županija iako najveća županija u Hrvatskoj ima najmanje stanovnika, te po ostvarenom BDP-u po stanovniku zaostaje za prosjekom Hrvatske i Jadranske regije pa stoga pripada slabo razvijenim regijama

Svrha rada je prikazati i objasniti ustroj jedinica samouprave u cjelini, te ustroj jedinica samouprave u Ličko-senjskoj županiji. Jedinice samouprave u Republici Hrvatskoj i jedinice u Ličko-senjskoj županiji imaju identično ustrojstvo, s tim da jedinice lokalne i regionalne samouprave u županiji imaju svoje statute kojima se uređuje njihovo djelovanje.

Cilja rada je ukazati na to da svaka tijela bilo lokalne ili regionalne samouprave imaju svoja tijela koja ih zastupaju i predstavljaju. Sve jedinice lokalne ili regionalne samouprave kako na državnoj razini tako i na razini Ličko-senjske županije imaju tri tijela a to su: predstavničko, izvršno, te upravno tijelo.

Rad je sistematiziran u 4 tematske cjeline.

U *Uvodu* je navedena problematika, svrha i cilj rada, te osnovni podaci koji će čitatelja navesti na daljnje razmatranje teme rada.

Ustroj jedinica samouprave u Republici Hrvatskoj naslov je drugog dijela i u njemu su općine i objašnjene jedinice lokalne samouprave, odnosno gradovi i općine, te jedinice regionalne samouprave, odnosno županije.

Treći dio pod naslovom *Jedinica regionalne samouprave na primjeru: Ličko-senjska županija* sadrži opće podatke o županiji, opisuje njezine gradove i općine, objašnjava njezin ustroj, te analizira razvojne mogućnosti županije.

Zaključak predstavlja sintezu rada i daje konačan rezultat obrađivanja teme.

2. USTROJ JEDINICA SAMOUPRAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Lokalna i područna (regionalna) samouprava predstavlja organizaciju vlasti i upravljanja na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini s ciljem autonomnog organiziranja i rukovođenja javnim poslovima od lokalnog i područnog (regionalnog) značaja.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi. Jedinice područne (regionalne) samouprave su županije. Općine, gradovi i županije osnivaju se zakonom. U Hrvatskoj postoje 21 jedinica regionalne samouprave (20 županija i Grad Zagreb, koji ima status grada i županije) i 549 jedinica lokalne samouprave (124 grada i 425 općina) (www.lokalanasamouprava.hr 29.10.1013.).

2.1. Jedinice lokalne samouprave

Lokalna samouprava je najniža razina samouprave. Sustav lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj uveden je Ustavom Republike Hrvatske 22. prosinca 1990. godine. Ustavom se građanima jamči pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u poslovima lokalne prirode. Sustav je uređen Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Lukeš – Petrović, Masarić, Nikolov; 2005.).

Općine i gradovi imaju statut. Statut je najviši opći akt samouprave s kojim moraju biti usklađeni svi ostali akti i koji se donosi apsolutnom većinom glasova predstavničkog tijela, za razliku od ostalih akata koji se donose relativnom većinom (Šutić; 2011.). Općine i gradovi su pravne osobe. Jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave može imati grb i zastavu.

Temeljna načela lokalne samouprave mogu se svesti na pojmove (Šutić; 2011.):

- Supsidijarnosti – davanje prednosti obavljanju poslova onoj razini vlasti koja je najbliže građanima;
- Solidarnosti – obveza države da financijski pomaže slabijim jedinicama lokalne samouprave.

Pravo na lokalnu samoupravu ostvaruje se kroz lokalna i područna tijela (zborove, referendumne) koja su sastavljena od članova izabranih na slobodnim i tajnim izborima sukladno zakonu i koja podrazumijevaju sljedeće (Šutić; 2011.):

1. samostalnost u obavljanju lokalnih poslova;
2. vlastite prihode;
3. slobodno raspolaganje prihodima;
4. samostalno uređivanje unutarnjeg ustrojstva;
5. samostalno uređivanje djelokruga svojih tijela
6. neposredni izbor članova predstavničkih tijela.

Mjerodavna tijela lokalne samouprave donose pravne akte koji se dijele na opće (statut, poslovnik, pravilnik, odluke, program i planovi), te na pojedinačne (odluke, rješenja, zaključci).

Tijela općina i gradova su:

- Predstavnička tijela – općinsko i gradsko vijeće;
- Izvršna tijela – općinski načelnik i gradonačelnik;
- Upravna tijela – odjeli, službe i drugi organizacijski oblici.

Jedinice samouprave imaju prihode kojima samostalno raspolažu, a sredstvima iz državnog proračuna osigurava se fiskalno poravnanje i pomoć za kapitalne projekte područja posebnog državnog interesa. Izvori prihoda jedinice samouprave su (Šutić; 2011.):

1. prihodi vlastitih izvora (od vlastite imovine, poreza i naknada);
2. zajednički prihodi koji se dijele s državom (porez na dohodak, dobit i promet nekretninama);
3. pomoć iz državnog i županijskog proračuna;
4. primici od zaduživanja (bankarski krediti, vjerodostojnice u municipalne obveznice).

Granice između općina, odnosno gradova predstavljaju u pravilu granice rubnih katastarskih općina. Kada se granice rubnih katastarskih općina ne podudaraju s granicama rubnih naselja, odnosno mjesta koja ulaze u sastav pojedine općine, odnosno grada, smatra se da granicu predstavlja granica rubnih naselja prikazana u službenoj evidenciji prostornih jedinica.

2.1.1. Gradovi

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije, te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i

prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13). U Republici Hrvatskoj postoje 124 grada. Veliki gradovi su jedinice lokalne samouprave koje su ujedno gospodarska, financijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvitka šireg okruženja i koji imaju više od 35.000 stanovnika. Glavni grad Republike Hrvatske je Zagreb.

Grad u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na (Šutić; 2011):

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- odgoj i obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu.

Tijela grada su gradsko vijeće i gradonačelnik. Gradsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Grada, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom.

Gradsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika. Funkcija predsjednika i potpredsjednika vijeća je počasna i za to ne primaju plaću. Predsjednik i potpredsjednici imaju pravo na naknadu troškova sukladno posebnoj odluci Gradskog vijeća. Potpredsjednici pomažu u radu predsjedniku, zamjenjuju ga u slučaju spriječenosti ili odsutnosti te obavljaju i druge poslove koje im povjeri Gradsko vijeće ili predsjednik Gradskog vijeća. U slučaju odsutnosti predsjednika Gradskog vijeća ili kada je spriječen obavljati dužnost predsjednika, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika kojeg on odredi.

Gradsko vijeće Grada ima sedamnaest vijećnika (tablica 1.). Članovi Gradskog vijeća biraju se na način propisan zakonom.

Tablica 1: Broj članova gradskog vijeća ovisno o broju stanovnika

BROJ STANOVNIKA	GRADSKO VIJEĆE
Manje od 500	7
501 – 1 000	9
1 001 – 2 500	11
2.5001 – 5.000	13
5.001 – 10.000	15
10.001 – 20.000	17
20.001 – 35.000	21
35.001 – 60.000	25
60.001 – 100.000	31
100.001 – 200.000	35
200.001 – 300.000	45
Više od 300.000	51

Izvor: Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi „NN“ br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13.

Gradonačelnik zastupa grad i nositelj je izvršne vlasti grada. Mandat Gradonačelnika traje četiri godine. Gradonačelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela grada. Gradonačelnik ima jednog zamjenika u gradovima do 10 000 stanovnika, te dva u gradovima preko 10 000 stanovnika koji se biraju zajedno s njim na izborima.

2.1.2. Općine

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva (zakon). Republika Hrvatska ima 425 općina.

Općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- odgoj i obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području ,
- održavanje javnih cesta te,
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tijela Općine su:

- Općinsko vijeće i
- Općinski načelnik.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom. Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno nadležno tijelo za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, poslovi i zadaće koje se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga u nadležnosti su Općinskog vijeća, a izvršni poslovi i zadaće u nadležnosti su načelnika. Općinsko vijeće ima predsjednika i prvog i drugog potpredsjednika. Prvi i drugi potpredsjednik se u pravilu biraju sukladno strukturi Općinskog vijeća. Funkcija predsjednika i potpredsjednika vijeća je počasna i za to

obnašatelji funkcije ne primaju plaću. Predsjednik i potpredsjednici imaju pravo na naknadu troškova sukladno posebnoj odluci Općinskog vijeća (tablica 2).

Tablica 2: Broj članova općinskog vijeća ovisno o broju stanovnika

BROJ STANOVNIKA	OPĆINSKO VIJEĆE
Manje od 500	7
501 - 1 000	9
1 001 - 2 500	11
2.5001 - 5.000	13
5.001 - 10.000	15
10.001 - 20.000	17
20.001 - 35.000	21
35.001 - 60.000	25
60.001 - 100.000	31
100.001 - 200.000	35
200.001 - 300.000	45
Više od 300.000	51

Izvor: Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi „NN“ br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13.

Načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti Općine. Mandat načelnika traje četiri godine. Načelnik ima jednog zamjenika u općinama do 10 00 stanovnika, odnosno dva u onima u kojima ima preko 10 000 stanovnika.

2.2. Jedinice regionalne samouprave (županije)

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodno, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnog (regionalnog) interesa (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13). Županija obuhvaća više prostorno povezanih općina i gradova na svom području. Cijelo područje Republike Hrvatske podijeljeno je na dvadeset županija i Grad Zagreb, koji ima položaj županije. Županije kao i gradovi i općine imaju statut, te donose

pravne akte koji se dijele na opće i na pojedinačne. Županija je pravna osoba, te može imati svoju zastavu i grb.

Županije obavljaju poslove koje se odnose na (Šutić; 2011):

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- gospodarski razvoj,
- promet i prometnu infrastrukturu
- održavanje javnih cesta, te
- osnivaju zdravstvene ustanove.

Naziv hrvatskih županija određen je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, a osnova je nazivu naselja u kojem je sjedište županijske skupštine. Naziv županije može se odrediti i prema povijesnom ili zemljopisnom obilježju. Najmanji broj stanovnika ima Ličko - senjska, a najveći Splitsko - dalmatinska, te samo 3 županije imaju manje od 100 000 stanovnika (tablica 3). Županije kao i gradovi imaju tijela. Tijela županije su:

- izvršno
- predstavničko i
- upravno tijelo.

Tablica 3: Županije prema broju stanovnika

ŽUPANIJE (20)	
Broj stanovnika	Broj županija
<100 000	3
100 000 – 300 000	13
>300 000	4

Izvor: Lukeš – Petrović M., Masarić H., Nikoliv J.: Vodič kroz hrvatski sustav lokalne i regionalne samouprave, UNDP, Zagreb 2005, str. 9.

Županijska skupština je predstavničko tijelo građana i tijelo područne (regionalne) samouprave koje donose akte u okviru djelokruga županije te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i statutom županije. Broj članova županijske skupštine mora biti neparan, određuje se županijskim statutom, a mora biti između 31 i 51. Županijska skupština donosi odluke i druge opće akte, u skladu sa svojim statutom. Prije nego što stupi na snagu opći akt obavezno se objavljuje u službenom glasilu županije. Upravna tijela županije u izvršavanju općih akata skupštine donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba. Protiv pojedinačnih akata koja u prvom stupnju donose upravna tijela županije, može se izjaviti žalba nadležnom ministarstvu.

Župan je izvršno tijelo županije. Župan ima sljedeće ovlasti (Šutić; 2011.):

- zastupa županiju,
- obavlja nadzor nad zakonitošću akata,
- osigurava provedbu općih akata,
- osigurava obavljanje povjerenih poslova državne uprave,
- rukovode radom upravnih tijela i službenika.

3. JEDINICA REGIONALNE SAMOUPRAVE NA PRIMJERU: LIČKO- SENJSKA ŽUPANIJA

Ličko-senjska županija je jedna od županija u političko – teritorijalnom sustavu Republike Hrvatske. Nalazi se između Primorsko-goranske županije na sjeverozapadu, Karlovačke županije na sjeveru, Zadarske županije na jugu i jugoistoku te Bosne i Hercegovine na istoku.

Položaj županije unutar Hrvatske je između južnog jadranskog i sjevernog podunavskog proćelja, odnosno na dodiru rubova velikih hrvatskih geografskih regionalnih cjelina Središnje Hrvatske, Sjevernog Hrvatskog primorja i Južnog Hrvatskog primorja, kao i zapadnih dijelova susjedne države Bosne i Hercegovine, ali i u središnjem dijelu relativno malog i uskog spojnog hrvatskog gorsko - planinskog dinarskog spleta.

3.1. Opći podaci

Ličko - senjska županija je najveća po površini teritorija među županijama u Republici Hrvatskoj (5.350,50 km²), te obuhvaća 9,46% državnog teritorija. Županija se ne prostire isključivo u većem dijelu ličkog zaleđa, nego obuhvaća i veći dio planine Velebit i njegovo Senjsko-karlobaško priobalje, te također i sjeverozapadni dio najbližeg otoka Paga. To je nova političko - teritorijalna tvorevina, ali prostor s dugom tradicijom u političkom, društvenom i gospodarskom životu Hrvatske (<http://www.licko-senjska.hr/index.php/o-zupaniji/opci-podatci> 30.10.2013).

Položaj Ličko-senjske županije između južnog - jadranskog i sjevernog - podunavskog područja hrvatske države daje joj posebno značenje U županiji je velika raznolikost u klimi pojedinih njezinih područja. U ličkom zaleđu ističu se umjereno kontinentalna i planinska, a u primorskom prostoru submediteranska i mediteranska klimatska obilježja. Unutar ličkog zaleđa velika raznolikost klime osobito dolazi do izražaja pod modifikatorskim utjecajem reljefa, jer su velike razlike između zatvorenih depresija (zavala, polja) i planina, prisojnih i osojnih padina, privjetrine i zavjetrine. Klima je oštrija i negostoljubljiva od sjeverozapada prema jugoistoku. Tu su i niske zimske temperature, veće količine padalina, znatni snježni nanosi.

Ličko-senjska županija dijelom pripada području jadranskih županija Republike Hrvatske i dužina cjelokupne obalne linije Ličko-senjske županije iznosi oko 200 km.

Prema broju i raznovrsnosti zaštićenih prirodnih objekata i lokaliteta Ličko-senjskoj županiji pripada jedno od vodećih, a po njihovu udjelu u ukupnoj površini, apsolutno vodeće mjesto među hrvatskim županijama (2.368 km² ili 58% površine svih nacionalnih parkova i parkova prirode u Hrvatskoj). Među njima središnje mjesto imaju Nacionalni park Plitvička jezera, Nacionalni park Paklenica i Nacionalni park Sjeverni Velebit, te Park prirode i svjetski rezervat biosfere Velebit.

U pogledu prirodnih sustava vrijednosti i resursa Ličko - senjska županija raspolaže razigranim i raznolikim reljefom, čistim zrakom, rijekama, jezerima, morem, obalom, pašnjacima, livadama, šumama, obradivim površinama i otvorenim privlačnim krajolicima, toliko potrebnim današnjem čovjeku razvijenijih i gusto naseljenih urbaniziranih područja.

Ličko – senjska županija je prema popisu iz 2011. godine sa 53 677 stanovnika najrjeđe naseljena županija u Hrvatskoj. Najveće smanjenje stanovnika županije bilo je u razdoblju od 1991.- 2001. godine, te je demografski oporavak jedan od najvećih problema s kojim je županija suočena. Jedan od problema županije je i veći udio stanovnika starijih od 60 godina u ukupnoj populaciji od prosjeka u Republici Hrvatskoj.

3.1.1 Gradovi u Ličko-senjskoj županiji

Središte županije je Grad Gospić. To je najveće središte rada i usluga u Ličko-senjskoj županiji. Gospodarski razvijeniji su ostali gradovi: Otočac, Novalja i Senj (<http://www.licko-senjska.hr/index.php/o-zupaniji/opci-podatci> 30.10.2013).

Grad Gospić ima 6.575 stanovnika. Gospodarsko je, društveno, kulturno i športsko sjedište Ličko-senjske županije i Gospićko-senjske biskupije. Grad Gospić, grad u središnjem dijelu Like, smješten na ocjeditoj zaravni uz rijeku Novčicu. Prostire se na površini od 967 km², dimenzija cca 42 km u smjeru jugoistok-sjeverozapad i cca 33 km u pravcu sjeveroistok-jugozapad, te ima 12.745 stanovnika (<https://www.google.hr/#q=grad+gospi%C4%87> 31.10.2013).

Po svom prostornom položaju u granicama Ličko-senjske županije grad Otočac zauzima dio središnjeg prostora Županije, pri čemu svojim zapadnim rubom graniči s Gradom Senjom, sjevernim rubom sa Općinom Brinje, istočnim rubom sa Općinom Vrhovine i svojim

malim dijelom Karlovačkom županijom. Upravo zahvaljujući svom položaju unutar tako frekventnog koridora Otočac je ostvario kvalitetan demografski i gospodarski razvitak, te je postao jedan od važnih žarišta razvoja unutar Županije. Grad Otočac se sastoji od 22 naselja. Površina Grada Otočca iznosi 565,30 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Otočac broji 9.778 stanovnika, od toga 8.916 Hrvata i 709 Srba. Smjestio se u Gackoj dolini, kroz koju protječe rijeka Gacka (<https://www.google.hr/#q=grad+oto%C4%8Dac> 31.10.2013.).

Grad Senj najveća je urbana aglomeracija na hrvatskoj obali između Rijeke i Zadra. Područje grada obuhvaća morsku obalu u dužini od 76 km, a smješten je između mora, obronaka Kapele i Velebita, najveće planine u Hrvatskoj. Njegov položaj na istočnoj obali Jadrana pomorski ga povezuje s gradovima i zemljama Mediterana. Cestovnim vezama povezan je sa zaleđem preko planinskog prijevoja Vratnik (700 m nad morem), na zapadu s Vinodolskom dolinom, Rijekom i njezinim zaleđem, te na jugu sa Zadrom, Splitom i južnom Dalmacijom. Po popisu stanovništva iz 2001. godine administrativna jedinica grad Senj je imao 8132 stanovnika (<https://www.google.hr/#q=grad+senj> 31.10.2013.).

Po svom prostornom položaju unutar Županije Grad Novalja čini njezin jedini otočni dio. Na području grada Novalje, na površini 93,36 km², živi oko 3500 stanovnika. Novalja je turistički centar i središnja luka otoka Paga te županije Ličko-senjske, otvorena prema svemu što donose ruže vjetrova. Prirodne ljepote, među kojima se posebno ističu lijepe i prostrane pješčane plaže u okolici Novalje, ugodna mediteranska klima, bogata kulturno-povijesna baština, raznovrsna kulturno-umjetnička, zabavna i sportsko-rekreativna ponuda, domaća kuhinja te odlična prometna povezanost s kopnom i tijekom ljeta, s obližnjim otocima, čine Novalju vrlo poželjnom i traženom destinacijom za odmor (<https://www.google.hr/#q=grad+novalja> 31.10.2013.).

3.1.2. Općine u Ličko-senjskoj županiji

Ličko-senjska županija ima 8 općina: Brinje, Donji Lapac, Karlobag, Lovinac, Perušić, Plitvička Jezera, Udbina i Vrhovine. Općina Udbina je sa 683,15 km² najveća, dok je općina Vrhovina sa 223,23 km² najmanja općina Ličko-senjske županije (Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011. – 2013).

Općina Karlobag sa svojih 14 naselja ima najmanji broj stanovnika (1 019), te je njezinu demografsku situaciju karakteriziraju negativni procesi (migracije, starost

stanovništva). Općina Perušić broji 18 naselja i ima poseban prometni i razvojni značaj za županiju i državu rekonstrukcijom postojeće željezničke pruge i transformacijom u prugu velikih brzina i velike propusne moći što potvrđuje gradnja i realizacija novih gospodarskih zona. Općina Plitvička jezera broji 41 naselje, te ima veliki turistički značaj za županiji, te treba zadržati postojeće trendove razvitka, uz uklanjanje mogućih negativnih posljedica koje može donijeti nekontrolirani turistički razvoj na temelju fenomena Plitvičkih jezera.

Općina Donji Lapac koja u svom sastavu ima 18 naselja je najlošije cestovno povezana sa drugim dijelovima županije, ali usprkos tome ima povoljne uvjete za razvoj šumarstva, voćarstva i stočarstva zbog svog brdsko planinskog položaja. Općina Udbina na svom teritoriju ima 26 naselja, te bilježi zaostajanje u razvoju ostalih naselja općine zbog okupljana magistralnog cestovnog pravaca naselja Udbina.

Općina Lovinac sa svojih 10 naselja ima povoljnu prostornu i gospodarsku strukturu za razvitak i bolje uvjete života na tom području. Gospodarski razvitak Općine Brinje koja ima 12 naselja bazira se uz trasu autoceste Zagreb – Split i uz čvor Brinje gdje je lociran centar za održavanje autoceste, a tu se i planiraju i gospodarske zone.

3.2. Ustroj Ličko-senjske županije

Ličko-senjska županija je pravna osoba. Sjedište Županije je u Gospiću, Ulica dr. Franje Tuđmana 4. Županija ima grb i zastavu. Grb Županije je u obliku štita. U trokutastom (scolikom) štitu na plavom polju je zlatni cvijet velebitske degenije koji se sastoji od četiri ovalne, na vrhu blago zaoštrene latice, unutar kojih se nalaze četiri prašnika, a na stabljici se nalaze dva oštra duguljasta listića. Zastava Županije je bijelo plave boje. U sredini zastave na sjecištu dijagonala nalazi se grb Županije. Dan Županije je 23. svibnja, dan rođenja dr. Ante Starčevića koji se svečano slavi kao županijski blagdan.

Županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od područnog (regionalnog) značaja, a osobito poslove koji se odnose na (Statut Ličko-senjske županije, pročišćeni tekst 4/13):

- obrazovanje,
- zdravstvo,
- kulturu i šport,
- prostorno i urbanističko planiranje te zaštitu prirode i okoliša,
- gospodarski razvoj,

- promet i prometnu infrastrukturu,
- pomorsko dobro i morske luke,
- održavanje javnih cesta,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
- ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja u skladu sa Zakonom, te
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Županija usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog gospodarskog i društvenog razvoja gradova i općina u sastavu Županije i Županije kao cjeline. Tijela županije su:

1. Županijska skupština,
2. Župan, te
3. upravni odjeli i službe.

Rad Skupštine, Župana i upravnih tijela Županije je javan. Predstavnici udruga građana, građani i predstavnici medija mogu pratiti rad Skupštine u skladu s odredbama Poslovnika Skupštine.

Temeljni financijski akt Županije je proračun. Proračun donosi Skupština u skladu s posebnim zakonom. Župan kao jedini ovlašteni predlagatelj predlaže Skupštini donošenje proračuna. Podneseni prijedlog proračuna Župan može povući i nakon glasovanja o amandmanima, a prije glasovanja o proračunu u cjelini. Proračun Županije dostavlja se Ministarstvu financija u skladu s posebnim zakonom. Ukoliko se proračun za narednu računsku godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi vodi se privremeno financiranje i to najduže za razdoblje od 3 mjeseca. Odluku o privremenom financiranju donosi Skupština u skladu sa zakonom i svojim Poslovnikom. Predlagatelji utvrđeni Poslovnikom Skupštine mogu predložiti donošenje odluke o privremenom financiranju. Odluka o privremenom financiranju dostavlja se Ministarstvu financija u roku od 15 dana od donošenja. Ukoliko se prije početka naredne godine ne donese ni odluka o privremenom financiranju, financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih izdataka u skladu s posebnim zakonom (Statut Ličko-senjske županije, pročišćeni tekst 4/13).

3.2.1. Predstavničko tijelo županije

Predstavničko tijelo Županije je Županijska skupština. Skupština ima 31 člana. Županijska skupština ima predsjednika i do dva potpredsjednika. Potpredsjednici se u pravilu biraju tako da se jedan potpredsjednik bira iz reda predstavničke većine, a drugi iz reda predstavničke manjine, na njihov prijedlog (Poslovnik županijske skupštine Ličko-senjske županije 11/09, 4/12).

Funkcija predsjednika i potpredsjednika je počasna i za to ne primaju plaću. Predsjednik i potpredsjednici imaju pravo na naknadu sukladno posebnoj odluci Skupštine. Potpredsjednici pomažu u radu predsjedniku, zamjenjuju ga u slučaju spriječenosti ili odsutnosti te obavljaju i druge poslove koje im povjeri Skupština ili predsjednik Skupštine. U slučaju odsutnosti predsjednika Skupštine ili kada je spriječen obavljati dužnost predsjednika, zamjenjuje ga jedan od potpredsjednika kojeg on izabere. Predsjednik Skupštine:

- predstavlja Skupštinu,
- saziva i organizira, te predsjedava sjednicama Skupštine,
- predlaže dnevni red Skupštine
- upućuje prijedloge ovlaštenih predlagatelja u propisani postupak,
- brine o postupku donošenja općih i drugih akata,
- osigurava red na sjednicama Skupštine,
- usklađuje rad radnih tijela Skupštine,
- potpisuje opće i druge akte koje donosi Skupština,
- brine se o suradnji Skupštine i Župana,
- brine se o zaštiti prava članova Skupštine,
- obavlja i druge poslove određene zakonom i Poslovníkom Skupštine.

Sjednice Skupštine predsjednik saziva pisanim pozivom, a mogu se sazivati i elektroničkim putem. Na sjednicama Skupštine glasuje se javno, osim ako Skupština ne odluči da se o određenim pitanjima glasuje tajno. Predsjednik Skupštine saziva sjednicu po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca. Predsjednik je dužan sazvati sjednicu na obrazloženi zahtjev najmanje jedne trećine članova Skupštine u roku petnaest dana od primitka zahtjeva. Ukoliko predsjednik Skupštine ne sazove sjednicu, sjednicu će sazvati župan u roku od osam dana. Sjednicama Skupštine predsjedava predsjednik Skupštine, a kada je

on odsutan sjednici predsjedava potpredsjednik (predsjedatelj) Skupštine kojeg on odredi. Nitko ne može govoriti na sjednici prije nego što zatraži i dobije riječ od predsjedatelja. Govornik može govoriti samo o temi o kojoj se raspravlja i prema utvrđenom dnevnom redu. Predsjedatelj se brine da govornik ne bude ometan ili spriječen u svom govoru, te samo on može govornika može opomenuti ili prekinuti u govoru.

Stručne poslove za Skupštinu obavlja Tajništvo Županije. Tajništvo je dužno pružati pomoć članovima Skupštine u obavljanju njihove dužnosti, posebno u izradi prijedloga akata koje oni podnose, u obavljanju poslova i zadataka koje im je povjerilo radno tijelo Skupštine odnosno osigurati im dopunsku dokumentaciju za pojedine teme ili predmete koji su na dnevnom redu sjednice Skupštine ili radnog tijela

Zastupljenost pripadnika srpske nacionalne manjine u Skupštini osigurava se biranjem četiri člana u Skupštinu iz reda pripadnika srpske nacionalne manjine. Mandat članu Skupštine izabranom na redovnim izborima, traje četiri godine. Mandat članu Skupštine izabranom na prijevremenim izborima, traje do isteka mandata članova Skupštine izabranih na redovnim izborima. Funkcija članova Skupštine je počasna i za to ne primaju plaću. Članovi Skupštine imaju pravo na naknadu u skladu s posebnom odlukom Skupštine. Članovi Skupštine nemaju obvezujući mandat i nisu opozivi. Mandat članova skupštine traje 4 godine.

Skupština ima stalna i povremena radna tijela. Radna tijela Skupštine razmatraju prijedloge općih i drugih akata te druga pitanja koja su na dnevnom redu sjednice Skupštine i o njima daju mišljenja i prijedloge. Stalna radna tijela Skupštine su:

1. Mandatno povjerenstvo,
2. Odbor za izbor i imenovanje,
3. Odbor za Statut, Poslovnik i propise,
4. Odbor za Proračun i financije,
5. Odbor za gospodarska pitanja,
6. Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo,
7. Odbor za prosvjetu, kulturu, znanost i šport,
8. Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb,
9. Odbor za pitanja hrvatskih branitelja,
10. Odbor za pitanja nacionalnih manjina.

3.2.2. Izvršno tijelo županije

Izvršno tijelo županije je Župan. Iznimno izvršno tijelo je zamjenik župana koji obnaša dužnost Župana u slučajevima propisanim Zakonom. Župan ima tri zamjenika koji se biraju na neposrednim izborima. Jedan od zamjenika župana bira se iz reda pripadnika srpske nacionalne manjine sukladno zakonu koji propisuje izbor Župana. Župana u slučaju duže odsutnosti ili drugih razloga spriječenosti u obavljanju svoje dužnosti zamjenjuje zamjenik kojeg on odredi. Ukoliko Župan ne odredi koji ga zamjenik zamjenjuje, zamjenjuje ga zamjenik koji je na kandidaturi za izbor Župana bio prvi naveden iza kandidata za Župana (Statut Ličko-senjske županije, pročišćeni tekst 4/13).

Župan u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Županije ima pravo obustaviti od primjene opći akt Županijske skupštine. Ako ocijeni da je tim aktom povrijeđen zakon ili drugi propis, Župan će donijeti odluku o obustavi općeg akta u roku od 8 dana od dana donošenja općeg akta. Župan može zatražiti od Županijske skupštine da u roku od 8 dana od donošenja odluke o obustavi otkloni uočene nedostatke u općem aktu.

Ako Županijska skupština ne otkloni uočene nedostatke, Župan je dužan bez odgode o tome obavijestiti predstojnika Ureda državne uprave u Županiji i dostaviti mu odluku o obustavi općeg akta.

Župan kao izvršno tijelo županije:

- priprema prijedloge općih akata;
- izvršava ili osigurava izvršenje općih akata predstavničkog tijela;
- usmjerava djelovanje upravnih tijela iz jedinica lokalne (područne) samouprave u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga, te nadzire njihov rad;
- upravlja nekretninama i pokretninama u vlasništvu lokalne odnosno područne samouprave, kao i njezinim prihodima i rashodima u skladu sa zakonom i statutom;
- odlučuje stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina jedinica lokalne odnosno područne samouprave i raspolaganju ostalom imovinom u skladu sa zakonom, statutom jedinice i posebnim propisima;
- imenuje i razrješuje predstavnike jedinice lokalne i područne samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Župan može odlučivati o visini pojedinačne vrijednosti do najviše 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno o raspolaganju ostalom imovinom (Statut Ličko-senjske županije, pročišćeni tekst 4/13).

Župan i njegovi zamjenici koji su izabrani zajedno s njime mogu se opozvati putem referenduma. Raspisivanje referenduma za opoziv može predložiti 20 % ukupnog broja birača u Županiji. Ako raspisivanje referenduma predloži 20 % od ukupnog broja birača u Županiji, Županijska skupština dostavit će zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u roku od 8 dana od zaprimanja prijedloga te kada središnje tijelo u roku utvrđenom zakonom utvrdi da je prijedlog ispravan, Županijska skupština raspisat će referendum u roku od 30 dana od zaprimanja odluke središnjeg tijela državne uprave.

Ako je raspisivanje referenduma predložila najmanje 1/3 članova Skupštine odnosno Župan, Skupština se dužna izjasniti o podnesenom prijedlogu te ako prijedlog prihvati, donijeti odluku o raspisivanju referenduma u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga. Odluka o raspisivanju referenduma donosi se većinom glasova svih članova Skupštine. Referendum za opoziv ne može se raspisati samo za zamjenika Župana. Referendum za opoziv Župana i njegovih zamjenika ne smije se raspisati prije proteka roka od 12 mjeseci od održanih izbora ni ranije održanog referenduma za opoziv, kao ni u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za Župana.

Županu i njegovim zamjenicima mandat prestaje po sili zakona:

1. ako podnese ostavku, danom dostave pisane ostavke sukladno pravilima o dostavi propisanim Zakonom o općem upravnom postupku;
2. ako mu je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost, danom pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti;
3. ako je pravomoćnom sudskom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jednog mjeseca, danom pravomoćnosti sudske presude;
4. ako mu prestane prebivalište na području jedinice, danom prestanka prebivališta;
5. ako mu prestane hrvatsko državljanstvo, danom prestanka državljanstva sukladno odredbama zakona kojim se uređuje hrvatsko državljanstvo;
6. smrću.

3.2.3. Stručne službe

Stručne službe u Ličko-senjskoj županije su (www.licko-senjska.hr, 02.11.2013):

- Tajništvo;
- Kabinet župana;
- Služba za financije;
- Upravni odjel za gospodarstvo;
- Upravni odjel za društvene djelatnosti
- Upravni odjel za graditeljstvo zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo.

U **Tajništvu** su ustrojena dva Odsjeka, kao unutarnje ustrojstvene jedinice: Odsjek za organizaciju rada Županijske skupštine i Župana i Odsjek za zajedničke poslove. Unutarnje ustrojstvene jedinice ustrojene su za obavljanje sljedećih poslova :

- U Odsjeku za organizaciju rada Županijske skupštine i Župana obavljaju se poslovi iz djelokruga rada Županijske skupštine i Župana, pruža pravna pomoć upravnim tijelima Županije i osigurava jedinstvena praksa u primjeni propisa od značaja za obavljanje poslova iz djelokruga Županije, organizira zastupanje Županije pred pravosudnim i drugim tijelima, poslovi vezani za unaprjeđenje rada lokalne i područne (regionalne) samouprave, poslovi vezani za suradnju s jedinicama lokalne samouprave u Županiji, državnim tijelima, Vijećem i predstavnikom nacionalne manjine na razini Županije i ostali poslovi kojima se osigurava redovno funkcioniranje Županijske skupštine, Župana i njihovih radnih tijela.
- U Odsjeku za zajedničke poslove obavljaju se poslovi u svezi s radnim odnosima dužnosnika u Županiji, službenika i namještenika u upravnim tijelima Županije izuzev poslova zaštite na radu, pruža se pravna i stručna pomoć drugim upravnim tijelima iz djelokruga Odsjeka, obavljaju se stručni i administrativni poslovi za Povjerenstvo za provedbu javnog natječaja za prijem u službu i Službenički sud, poslovi uredskog poslovanja arhiviranja i prijema i otpreme pošte i drugi poslovi iz djelokruga Tajništva.

U **Kabinetu župana** ustrojena su dva Odsjeka, kao unutarnje ustrojstvene jedinice: Odsjek za poslove protokola i informiranje i Odsjek za poslove europskih integracija i upravljanja imovinom. Izvan Odsjeka obavljaju se poslovi unutarnjeg revizora i glasnogovornika. Unutarnje ustrojstvene jedinice ustrojavaju se za obavljanje sljedećih poslova:

- U Odsjeku za poslove protokola i informiranje obavljaju se poslovi iz područja protokola; organizacija prijama, sastanaka, obilježavanja državnih i lokalnih blagdana, isticanje i zaštita državnih i županijskih obilježja te poslovi iz područja informiranja; suradnja sa sredstvima priopćavanja, priprema priopćenja za javnost, organizacija tiskovnih konferencija, poslovi izrade informativnih publikacija i drugog promidžbenog materijala, poslovi praćenja i analize tekstova objavljenih u sredstvima javnog priopćavanja i drugi administrativno – tehnički poslovi za potrebe Župana, odnosno Zamjenika župana,
- U Odsjeku za poslove europskih integracija i upravljanja imovinom obavljaju se poslovi iz područja europskih integracija; praćenje i primjena propisa iz navedenog područja, izrada nacrtu akta, sporazuma, povelja iz djelokruga međuregionalne i prekogranične suradnje, poslovi osmišljavanja strategije suradnje s ministarstvom i različitim institucijama i centrima koje se bave europskim integracijama; poslovi sigurnosno – obrambenih priprema, poslovi zaštite i spašavanja i civilne zaštite, poslovi zaštite od požara i elementarnih nepogoda, poslovi zaštite na radu te poslovi upravljanja imovinom Županije koji uključuju: poslove upravljanja i održavanja imovine u vlasništvu Županije, poslove planiranja investicijskog održavanja poslovnog prostora i objekata u vlasništvu Županije, poslove planiranja i nabave uredske opreme, poslove izrade akata, ugovora i sporazuma koji se odnose na zaštitu i upravljanje imovinom.

Služba za financije obavlja poslove u skladu sa Zakonom o proračunu, Pravilnikom o računovodstvu proračuna, a vezano za: izradu Proračuna, Izmjena i dopuna proračuna, Godišnjeg obračuna, polugodišnjeg i tromjesečnog obračuna proračuna, izrađuje financijska izvješća vezana uz Proračun, izrađuje privremena i konačna izvješća o štetama od elementarnih nepogoda, obavlja poslove vezane uz postupke javne nabave, sastavlja izvješća vezana za financijsko upravljanje i kontrole, obavlja poslove vezane za sve knjigovodstveno

računovodstvene evidencije, rješava u drugom stupnju po žalbama na rješenja jedinica lokalne samouprave, surađuje s ministarstvima, poslovnim bankama i drugim nadležnim tijelima, obavlja poslove vezane za blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, te obavlja poslove vezane za evidencije decentraliziranih javnih funkcija.

U **Upravnom odjelu za gospodarstvo** ustrojena su dva Odsjeka, kao unutarnje ustrojstvene jedinice: Odsjek za gospodarski razvoj i Odsjek za poljoprivredu, lovstvo, šumarstvo, vodno gospodarstvo, promet i pomorsko dobro. Izvan Odsjeka obavljaju se poslovi administrativnog referenta. U Odsjeku za poljoprivredu, ribarstvo, lovstvo, šumarstvo, vodno gospodarstvo, promet i pomorsko dobro ustrojena su dva pododsjeka: Pododsjek za poljoprivredu, ribarstvo, lovstvo, šumarstvo i vodno gospodarstvo i Pododsjek za promet i pomorsko dobro.

U **Upravnom odjelu za društvene djelatnosti** ustrojena su dva Odsjeka, kao unutarnje ustrojstvene jedinice: Odsjek za školstvo, kulturu, tehničku kulturu, informiranje i šport i Odsjek za zdravstvo i socijalnu skrb. Unutarnje ustrojstvene jedinice ustrojene su za obavljanje sljedećih poslova:

U **Upravnom odjelu za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo** ustrojavaju se dva Odsjeka kao unutarnje ustrojstvene jedinice: Odsjek za graditeljstvo i Odsjek za zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo. U odsjeku za graditeljstvo su ispostave:

- ispostava u Korenici,
- ispostava u Novalji,
- ispostava u Otočcu i
- ispostava u Senju.

3.2.4. Aktualni stranački sastav predstavničkih i izvršnih tijela županije

U Ličko-senjskoj županiji dominira vlast HDZ-a. Predsjednik županijske skupštine Ličko-senjske županije je HDZ-ov saborski zastupnik i predsjednik Županijske

organizacije Hrvatske demokratske zajednice Darko Milinović. Zamjenici predsjednika Skupštine pripadaju HSS-u (Danijel Ropuš), i SDP-u (Tomislav Zrinski). U novom sazivu Skupštine Ličko-senjske županije sjede ukupno 32 člana. Najbrojnija je koalicija HDZ – HSS, HSP AS, HSP i HSU koja ima 19 vijećnika, koalicija SDP-HNS sa 7 vijećnika, HSLŠ koja ima 3 vijećnika, te SDSS sa 2 vijećnika.

Župan Milan Kolić je pripada koaliciji (HDZ-HSS-HSP AS-HSU), te kao takav daje stabilnost Županijskoj skupštini. Zamjenik Župana Sanjin Rukavina je iz redova Hrvatske demokratske zajednice, kao i Ivana Tomaš. Zamjenik Župana iz redova nacionalnih manjina je Nikola Lalić.

Grad Gospić kao glavni grad Županije u svom Gradskom vijeću ima 17 vijećnika. Gradsko vijeće čini 9 članova izabranih sa koalijske liste Hrvatske demokratske zajednice – HDZ, Hrvatske seljačke stranke – HSS, Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević – HSP AS i Hrvatske stranke umirovljenika – HSU, 5 članova izabranih sa koalijske liste Hrvatske stranke prava - HSP i Hrvatske socijalno liberalne stranke - HSLŠ te 3 člana izabranih sa koalijske liste Socijaldemokratske partije Hrvatske – SDP i Hrvatske narodne stranke - HNS. Predsjednik Gradskog vijeća je Petar Radošević (HDZ), a potpredsjednici su Zdravko Župan (HSS), te Pajo Brkljačić (HDZ).

Gradonačelnik Grada Gospića Petar Krmpotić je pripadnik HDZ-a i koalijskih partnera, kao i njegovi zamjenici Marta Grgurić i Ivan Biljan.

3.3. Razvojne perspektive Ličko-senjske županije

Županijska razvojna strategija (ŽRS) temeljni je planski dokument za planiranje održivog društveno - gospodarskog razvoja svake županije. Županijska razvojna strategija Ličko - senjske županije može se prikazati prema fazama planiranja:

1. Analiza (osnovna analiza, SWOT analiza),
2. Strateško usmjeravanje (vizija, strateški ciljevi, prioriteti, mjere i politika županije prema posebnim područjima),

3. Provedba (financijski plan, plan provedbe, praćenje i izvještavanje).

Analiza i ocjena stanja sadrži najvažnija razvojna obilježja, razvojne trendove, razvojne probleme i razvojne potrebe županije u području prirodnih resursa, komunalne infrastrukture, zaštite okoliša, gospodarstva, poslovne i tehnološke infrastrukture, tržišta rada, društvenih djelatnosti i upravljanja razvojem; tumačenja, usporedbe (npr. sa statističkom regijom, Republikom Hrvatskom, EU) i ocjene, potkrijepljene činjenicama, pokazateljima, argumentima i komentarima te nalazima iz prethodnih analiza, strategija i drugih razvojnih dokumenta. Osnovna analiza izrađena je po sljedećim tematskim područjima (Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011.-2013.):

- Geoprometni položaj, zemljopisna obilježja i fizička infrastruktura;
- Stanovništvo i ljudski resursi;
- Okoliš, sustav zaštite okoliša i zaštita prirode;
- Gospodarstvo;
- Društvene djelatnosti;
- Civilno društvo;
- Institucionalni i financijski okvir za upravljanje razvojem;
- Teritorijalna suradnja;
- Druga relevantna područja (minski sumnjiva područja).

„SWOT“ analiza daje ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svakog od ključnih društveno-gospodarskih područja županije, kao i županije u cjelini. Snage su područja, resursi i sposobnosti unutar županije na koje se ona može osloniti u razvoju, s najvećim mogućnostima za uspjeh. Slabosti ukazuju koja područja, resursi i sposobnosti unutar županije ograničavaju ili onemogućuju njezin razvoj. Prilike su područja, resursi i sposobnosti izvan županije koje bi županija mogla iskoristiti za svoj razvoj. Prijetnje su područja, resursi i sposobnosti izvan županije koje mogu ugroziti njezin razvoj (tablica 4).

Tablica 4: SWOT analiza Ličko – senjske županije

<p style="text-align: center;">SNAGE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostupna pozicija u Hrvatskoj 2. Čist (nedirnut) prirodni okoliš. 3. Bogati prirodni resursi. 4. 200 km obalne linije i postojanje planinskih vrhova koji su znatan dio godine prekriveni snijegom. 5. Potencijal za daljnji razvoj proizvodnje energije kroz planiranu izgradnju novih hidroelektrana, vjetroelektrana i izgradnja solarnih parkova 6. Prepoznati poljoprivredni proizvodi. 7. Postojanje vedeg broja izgrađenih poduzetničkih zona, planovi za proširenje istih. 	<p style="text-align: center;">SLABOSTI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Malen i nerazvijen poslovni sektor. 2. Gospodarstvo Ličko-senjske županije karakterizira skroman udio u ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske, a pogotovo mali udio u ostvarenom izvozu. 3. Izvorni prihodi JLP(R)S po stanovniku u LSŽ znatno su manji od istih na nivou RH i na nivou Jadranske Hrvatske. 4. Nepovoljna demografska kretanja – stalno smanjenje broja stanovnika i «starenje» stanovništva te odlazak mladih. 5. Nedostatni prerađivački kapaciteti u poljoprivredi i niska iskorištenost poljoprivrednog zemljišta koje se pretvara u šikaru i šumu. 6. Županija pripada slabo razvijenim regijama, budući da po visini ostvarenog BDP-a po stanovniku zaostaje za prosjekom Jadranske Hrvatske i RH (17%), a za prosjekom EU-27 više od 50% 7. U strukturi BDV relativno mali udio proizvodnih djelatnosti u odnosu na udio javne uprave, zdravstva i ostalih društvenih djelatnosti.
<p style="text-align: center;">PRILIKE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poticajna nova autocesta A1. 2. Plinifikacija svih vedih naselja u županiji kao osnova za podizanje kvalitete života i razvoj novih djelatnosti. 3. Potencijal izgradnje autoceste Rijeka – Žuta lokva. 4. Potencijal izgradnje pomorskih i zračnih luka. 5. Razvoj turističkih potencijala. 6. Potencijal korištenja obnovljivih izvora energije. 7. Raspoloživost prostora u poslovnim zonama. 	<p style="text-align: center;">PRIJETNJE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagađenje i onečišćenje okoliša. 2. Proces razminiranja nije završen te se još uvijek oko 157 km² teritorija Ličko-senjske županije nalazi u minski sumnjivom području. 3. Neriješeno pitanje vlasništva nad zemljištem i nekretninama, usitnjenosti posjeda i problem neusklađenosti katastra s evidencijom u zemljišnim knjigama. 4. Dostupnost nisko-kamatnih kredita malom poduzetništvu i poljoprivrednicima je ograničena. 5. Mogudnost porasta zagađenja Jadranskog mora i obale. 6. Mjere za potporu razvoja poduzetništva nisu u skladu sa stvarnim potrebama 7. Nedovoljna edukacija za poljoprivredna

Izvor: Županijska razvojna strategija Ličko – senjske županije 2011.-2013., LIRA., Gospić, prosinac 2010., str. 10.

Vizija sadrži opis zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju županije. Ličko-senjska županija je gospodarski i infrastrukturno razvijena, korištenjem vlastitih prirodnih i ljudskih resursa, uz očuvan okoliš te prirodno, povijesno i kulturno naslijeđe, u

kojoj njeni građani ostvaruju napredak jednak prosječnom hrvatskom građaninu. Nositelj takvog dinamičnog gospodarskog razvoja je malo i srednje poduzetništvo u sektoru turizma, poljoprivrede i ekološki prihvatljive industrije, a proizvodnja se bazira na održivom korištenju lokalnih prirodnih sirovina i stvaranju visokog stupnja dodane vrijednosti (Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011.-2013.).

Strateški ciljevi županije:

- stvaranje uvjeta za uravnotežen i održiv gospodarski razvoj zasnovan na razvoju malog gospodarstva, ekološki prihvatljive prerađivačke industrije, poljoprivrede i turizma;
- razvoj ljudskih resursa;
- održivo upravljanje prirodnim resursima i zaštita okoliša s naglaskom na racionalno gospodarenje prostorom;

Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata.

Politika županije prema posebnim područjima sadrži opis i obrazloženje koja su to posebna područja u županiji po potkategorijama

- potpomognuta područja,
- otoci,
- ruralna područja,
- pogranična područja,
- brdsko-planinska područja i
- minski sumnjiva područja.

Financijski plan sadrži indikativni i okvirni pregled, te alokaciju financijskih sredstava po strateškim cijeovima, prioritetima i mjerama, izvorima i razdobljima. Ako se uzme u obzir nedostatak financijskih sredstava i slab financijski položaj jedinica lokalne samouprave u županiji strategija financija povezana je s korištenjem dostupnih fondova EU.

Provedba Županijske razvojne strategije sadrži opis postupaka i nadležnost subjekata u provedbi ŽRS-a, njihove kapacitete te rokove provedbe. Provedba Županijske razvojne strategije realizirati će se kroz provedbu razvojnih projekata. Zbog toga je potrebno uspostaviti Bazu razvojnih projekata na županijskoj razini. Kako bi projektni prijedlozi mogli biti uvršteni u županijsku Bazu razvojnih projekata moraju zadovoljavati dva osnovna kriterija:

1. prihvatljivost
2. izvedivost.

Osnovni kriteriji za odabir prioritetnih projekata su:

1. spremnost za provedbu
2. očekivani razvojni učinak projekta.

Praćenje i izvještavanje sadrži informacije, podatke, pokazatelje radi ocjene uspješnosti realizacije postavljenih ciljeva, prioriteta i mjera te ocjene uspješnosti upravljanja provedbom.

3.3.1. Gospodarstvo

Gospodarstvo Ličko-senjske županije karakterizira skroman udio u ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske, a pogotovo mali udio u ostvarenom izvozu. Županija pripada slabo razvijenim regijama, budući da po visini ostvarenog BDP-a po stanovniku zaostaje za prosjekom Jadranske Hrvatske i RH (17%), a za prosjekom EU-27 više od 50%. Kao što na nivou Republike Hrvatske postoje razlike u regionalnom razvoju, ista obilježja prisutna su i u Ličko-senjskoj županiji. Demografski i financijski pokazatelji najpovoljniji su za gradove (Gospić, Novalja, Otočac, Senj) dok su općine uglavnom slabije razvijene s izuzetkom npr. Općina Plitvička Jezera koja ima neke pokazatelje povoljnije i od prosjeka Ličko-senjske županije (najniži indeks starenja u Županiji, prosječnu stopu nezaposlenosti nižu od stope Županije i Republike Hrvatske).

Prema veličini poduzetnika u strukturi gospodarstva Ličko-senjske županije dominiraju mali poduzetnici koji čine 98% ukupnog broja poduzetnika Županije. Promatrano po veličini gospodarskih subjekata, udio zaposlenih kod malih poduzetnika u Ličko - senjskoj županiji veći je od istog udjela na nivou kako RH tako i Jadranske regije. Isto tako mali

poduzetnici ostvaruju veći udio u ukupnim prihodima gospodarstva u Ličko-senjskoj županiji u odnosu na udio istih u ukupnim prihodima gospodarstva RH i Jadranske Regije, te daleko veći udio u ostvarenoj dobiti i realiziranim investicijama.

Prosječni iznos ukupnog dohotka i dobiti koje godišnje ostvaruju porezni obveznici u Ličko – senjskoj županiji po stanovniku u razdoblju 2006.-2008. godine iznosio je 23.127 kuna i bio je 14% niži od prosječnog dohotka per capita na nivou Republike Hrvatske i 9% niži od istoga na nivou Jadranske Hrvatske. Prosječni izvorni prihodi jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku u Ličko-senjskoj županiji znatno su manji od istih na nivou RH i Jadranske Hrvatske što se vidi u tablici 5.

Tablica 5: Ocjena razvijenosti Ličko-senjske županije sukladno Uredbi o indeksu razvijenosti

Pokazatelj	Prosječni Dohodak per Capita (kn) 2006.-2008.	Prosječni izvorni prihodi per capita (kn) 2006.-2008.	Prosječna stopa nezaposlenosti 2006.-2008.	Kretanje stanovništva 2001.-1991. (IND 1991=100)	Udio obrazovanog u stanovništvu 16-65 g. (2001.)
Ličko-senjska	23 127	2 759	16,80%	65,1	59,70%
Republika Hrvatska	26 280	3 613	13,80%	93,9	76,30%
Jadranska Hrvatska	25 266	3 785	13,5%	87,5	70,5%

Izvor: Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011.-2013., LIRA, Gospić, studeni 2010.,str 58

Pored razvijenosti gospodarstva, važna je ocjena njegove učinkovitost. Pokazatelji učinkovitosti, kao i u slučaju pokazatelja razvijenosti gospodarstva, daju međusobno različite rezultate. S jedne strane u LSŽ bilježi se iznadprosječna razina investicija po zaposlenom, dok je, s druge strane, dohodovnost poduzeća mjerena prihodima po zaposlenom najmanja od svih promatranih županija. Takav rezultat se samo dijelom može protumačiti činjenicom da se Ličko-senjska županija u većoj mjeri oslanja na radno - intenzivne djelatnosti poput trgovine u odnosu na ostale županije (tablica 6.).

Tablica 6: Profitabilnost gospodarstva po sektorima u 2009. godini –udjel dobiti u prihodu (%)

NKD 2007		LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	RH
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	4,30	3,19
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	2,59	9,55
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	7,68	4,12

D	OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0,00	1,66
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI I SANACIJE OKOLIŠA	1,51	4,80
F	GRAĐEVINARSTVO	8,06	3,94
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3,58	2,64
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	6,23	3,69
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	8,38	4,52
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	4,87	11,97
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	0,00	8,67
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	16,21	4,69
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	15,09	11,00
N	ADMINISTRATIVNE I POMODNE USLUŽNE DJELATNOSTI	8,12	3,54
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	0,00	44,69
P	OBRAZOVANJE	0,00	5,89
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	2,22	8,86
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,00	6,03
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0,92	5,43
T	DJELATNOSTI KUDANSTAVA KOD POSLODAVACA	0,00	17,99
	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	5,16	4,31

Izvor: Županijska razvojna strategija 2011.-2013., LIRA, Gospić, prosinac 2010., str. 65.

Rezultati iz tablice potvrđuju da Županija bilježi ukupno gledano iznadprosječne rezultate u profitabilnosti trgovačkih društava u odnosu na RH, a osobito je to vidljivo u djelatnosti poslovanja nekretninama, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, djelatnosti trgovine, prijevoza i građevinarstva te prerađivačke industrije.

Prema pokazateljima produktivnosti rada mjeren ukupnim prihodima po zaposlenom, zaposleni u Ličko-senjskoj županiji imali su najslabije rezultate (335 tisuća kuna) u odnosu na ostale županije. Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenom neto dobiti (dobit minus gubitci) po zaposlenom u 2009. godini Ličko-senjska županija je među 10 županija koje su ostvarile neto dobit po zaposlenom u 2009. godini. Prema pokazatelju ukupne ekonomičnosti prihodi su bili veći od rashoda u 12 županija uključujući i Ličko-senjsku (1,73%) čija je ekonomičnost bila nešto veća od prosjeka Republike Hrvatske koji je iznosio 1,57%. Pokazatelji rentabilnosti prometa, ukupne imovine i vlastitog kapitala također su bili pozitivni, ali skromne visine prihoda (1,2%, 0,4% i 0,8%).

Udio uvoza Županije u ukupnom uvozu RH 2009. godine iznosio je svega 0,031%, dok je udio izvoza iznosio 0,058%. U 2009. godini u Ličko-senjskoj županiji izvozom je ostvareno 32,4 milijuna kuna prihoda što je 24,7% niže nego prethodne godine. Istovremeno u Ličko-senjsku županiju uvezeno je robe u vrijednosti od 34,9 milijuna kuna što je 36% manje

nego prethodne godine, pa je ukupno ostvaren negativan saldo vanjsko-trgovinske bilance od 2.557.000,00 kn.

Izravna strana ulaganja u Ličko-senjsku županiju u prethodnom desetogodišnjem razdoblju iznosila su ukupno gledano svega 189 EUR po stanovniku dok je istovremeno vrijednost ostvarenih izravnih stranih ulaganja u RH iznosila 4.963 EUR po stanovniku. Obzirom na prisutnu financijsku krizu na svjetskim tržištima, za očekivati je usporavanje inozemnih investicija u narednih nekoliko godina. Interes ulagača bio u poslovanje nekretninama, djelatnost hotela i restorana, prerade drva i metala te građevinarstva.

3.3.2. Razvojni projekti

Provedba Županijske razvojne strategije realizirati će se kroz provedbu razvojnih projekata. Zbog toga je potrebno uspostaviti Bazu razvojnih projekata na županijskoj razini koja će biti usklađena s Bazom razvojnih projekata na razini države. Projektni prijedlozi iz 2009./2010. koji su prikupljeni u sklopu pripreme projekata za financiranje kroz Strukturne fondove i kohezijski fond objedinjeni su s projektnim prijedlozima koji su prikupljeni u pozivu od 18. siječnja do 18. veljače 2011. u jednu bazu projektnih prijedloga za provedbu ŽRS Ličko-senjske županije. U bazu je prikupljeno ukupno 126 projektnih prijedloga. Kako bi projektni prijedlozi mogli biti uvršteni u županijsku Bazu razvojnih projekata moraju zadovoljavati dva osnovna kriterija (Županijska razvojna strategije Ličko senjske-županije 2011-2013.):

1. Kriterij prihvatljivosti (opća zakonska dimenzija prihvatljivosti, prostorna dimenzija prihvatljivosti, formalna dimenzija prihvatljivosti, razvojna dimenzija prihvatljivosti);
2. Kriterij izvedivosti (opća zakonska dimenzija izvedivosti, prostorna dimenzija izvedivosti, vremenska dimenzija izvedivosti, financijska dimenzija izvedivosti);

Najviše projektnih prijedloga odnose se na sektor vodoopskrbe/ odvodnje (ukupno 68 projektnih prijedloga odnosno 33,66%) i turističku infrastrukturu (ukupno 35 prijedloga odnosno 17,33%).

Projekti koji su načelno prihvatljivi i izvedivi unose se u Bazu razvojnih projekata. Nakon toga se iz Baze razvojnih projekata odabiru prioritetni projekti. Osnovni kriteriji za odabir prioritetnih projekata su: spremnost za provedbu i očekivani razvojni učinak projekta.

Prema kriteriju spremnosti za provedbu projektni prijedlozi se razvrstavaju u tri kategorije ovisno o tome koliko su spremni za provedbu odnosno koliko brzo se mogu početi realizirati (Županijska razvojna strategija Ličko - senjske županije, 2011-2013):

1. Projektne ideje - niski stupanj spremnosti za provedbu;
2. Projekti koji još nisu u potpunosti spremni za provedbu - srednji stupanj spremnosti za provedbu;
3. Projekti koji su potpuno spremni za provedbu - visoki stupanj spremnosti za provedbu.

Prioritetni projekti, osim što trebaju imati visoki stupanj spremnosti, trebaju imati što veći očekivani razvojni učinak. Projektni prijedlog s velikim razvojnim učinkom:

- pridonosi ostvarenju ciljeva, prioriteta i mjera Županijske razvojne strategije;
- je usklađen sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske;
- podudara se s ostalim strateškim dokumentima na županijskoj ili državnoj razini (npr. operativni programi);
- je financijski provediv i održiv (financijska analiza u procjeni troškova i koristi);
- u ekonomskoj analizi procjene troškova i koristi dokazuje veće koristi od troškova;
- je preduvjet za provedbu drugih projekata na području županije;
- dopunjuje ostale projekte ŽRS;
- uključuje horizontalne mjere razminiranje i teritorijalnu suradnju;
- predviđa uključivanje većeg broja partnera u provedbu;
- donosi rezultate većem broju krajnjih korisnika;
- uključuje međusektorsku suradnju;
- promovira socijalnu uključenost.

Kod definiranja prioritetnih projekata tehnički dio odrađuje Lička razvojna agencija (LIRA) prema navedenim kriterijima, Partnerski odbor utvrđuje prijedloge prioritetnih projekata za financiranje koje podnosi županu.

4. ZAKLJUČAK

Ustroj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj izvršen je prema suvremenim teorijskim i praktičnim rješenjima koja su prihvatile gotovo sve razvijene zemlje svijeta. Prema prihvaćenom konceptu lokalna vlast je dana građanima uz donošenje odluka na više razina. Uspješnost funkcioniranja lokalnog sustava temelji se na podjeli fiskalnih odgovornosti između središnje i lokalnih razina vlasti.

Podjela i raspored cjelokupnoga državnog teritorija izvršena je u skladu sa zakonskim propisima prema kojima je utvrđeno područje županija, naziv i sjedište lokalnih jedinica, način određivanja i promjene granica, te postupak promjene područja, sjedišta, osnivanje novih jedinica lokalne samouprave i drugo. Nakon izvršene podjele državnog teritorija ustrojeno je 20 županija i Grad Zagreb sa statusom posebne teritorijalne jedinice i glavnoga grada države, 429 općina i 127 gradova. Utvrđeno područje županija temelji se na uvažavanju povijesnih, prometnih i gospodarskih čimbenika koji predstavljaju samoupravnu cjelinu u okviru Republike Hrvatske.

Članovi predstavničkih tijela lokalne i područne samouprave biraju se tajnim glasovanjem, a izvršna vlast se uspostavlja u skladu s rezultatima izbora. Prema načelu supsidijarnosti, središnja Vlada ne može se miješati u ono što je u nadležnosti lokalnih i područnih vlasti. Jedinice lokalne i područne samouprave imaju pravo na vlastite prihode.

Ličko-senjska županija je Županija sa dugom tradicijom u političkom, društvenom i gospodarskom životu Hrvatske. Središte županije je grad Gospić, te je društveno, kulturno i športsko sjedište Ličko-senjske županije, a ostali veći gradovi su Novalja, Otočac i Senj. Županija na svom teritoriju broji 8 općina koje su različite po svojoj veličini i po broju stanovnika. Kao i svaka županija Ličko-senjska ima predstavnička, izvršna i upravna tijela koja zastupaju i predstavljaju županiju.

Gospodarstvo Ličko-senjske županije je obilježeno slabim udjelom u ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske, ali i slabim udjelom u ukupnom izvozu. U županiji postoji nejednakost u regionalnom razvoju. Gradovi imaju povoljnije financijske i demografske pokazatelje od općina. Županija kroz županijsku razvojnu strategiju i putem razvojnih projekata nastoji potaknuti razvoj županije i poboljšati kvalitetu života u cjelokupnoj regiji.

LITERATURA

- Lukeš – Petrović M., Masarić H., Niklov J.; *Vodič kroz hrvatski sustav lokalne i regionalne samouprave*, UNDP, Zagreb 2005.
- Izvor: Šutić, B: *Državno i političko uređenje Republike Hrvatske*, Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću, Zagreb, 2011

- Poslovnik županijske skupštine Ličko-senjske županije 11/09, 4/12
- Statut Ličko-senjske županije, pročišćeni tekst 4/13
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi NN [33/01](#), [60/01](#), [129/05](#), [109/07](#), [125/08](#), [36/09](#), [36/09](#), [150/11](#), [144/12](#), [19/13](#)
- Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011.-2013., LIRA, Gospić, studeni 2010

- <https://www.google.hr/#q=grad+gospic%C4%87> (31.10.2013.)
- <https://www.google.hr/#q=grad+novalja> (31.10.2013.)
- <https://www.google.hr/#q=grad+oto%C4%8Dac> (31.10.2013.)
- <https://www.google.hr/#q=grad+senj> (31.10.2013.)
- www.licko-senjska.hr (02.11.2013)
- <http://www.licko-senjska.hr/index.php/o-zupaniji/opci-podatci> (30.10.2011)
- www.lokalanasamouprava.hr (29.10.2013.)

POPIS TABLICA

- *Tablica 1: Broj članova gradskog vijeća ovisno o broju stanovnika .....* 5
- *Tablica 2: Broj članova općinskog vijeća ovisno o broju stanovnika .....* 7
- *Tablica 3: Županije prema broju stanovnika .....* 8
- *Tablica 4: SWOT analiza Ličko-senjske županije .....* 24
- *Tablica 5: Ocjena razvijenosti Ličko-senjske županije sukladno Uredbi o indeksu razvijenosti .....* 27
- *Tablica 6: Profitabilnost gospodarstva po sektorima u 2009. godini—udjel dobiti u prihodu (%) .....* 27